

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ
TÜRKMER

2025 / Eylül Ayı Türk Dünyası Gündemi

turkmer.sakarya.edu.tr

Türk Devletleri Teşkilatı - Azerbaycan - Kazakistan - Özbekistan -
Kırgızistan - KKTC - Macaristan - Türkmenistan

Azerbaycan Cumhuriyeti

Eylül Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Rusya, Düşürülen Azerbaycan Uçağı için Tazminat Ödedi

Rusya Dışışleri Bakanlığı 4 Eylül'de yaptığı açıklamada, Rus hava sahasında açılan ateşle Kazakistan'ın Aktau kenti yakınlarında düşen Azerbaycan Hava Yollarına (AZAL) ait uçakla ilgili sigorta ödemelerinin başladığını duyurdu.

Bakanlıktan yapılan açıklamada, Rusya'nın "AlfaStrakhovanie" sigorta şirketinin, AZAL'a uçağın tam sigorta bedeli olan 1 milyar 3 milyon ruble (yaklaşık 12,34 milyon dolar) ödeme yaptığı bildirildi.

Ayrıca açıklamada, kazada yaralanan veya hayatını kaybeden yolcuların büyük kısmı için tazminatların ödendiği, 62 yolcudan 46'sına ilişkin taleplerin tamamen karşılandığı ifade edildi. Buna göre, 15 Rus vatandaşından 7'si, 38 Azerbaycan vatandaşından 35'i, Kırgızistan uyruklu 3 yolcunun tamamı ve Kazakistan uyruklu 1 yolcu için ödemelerin gerçekleştirildiği belirtildi.

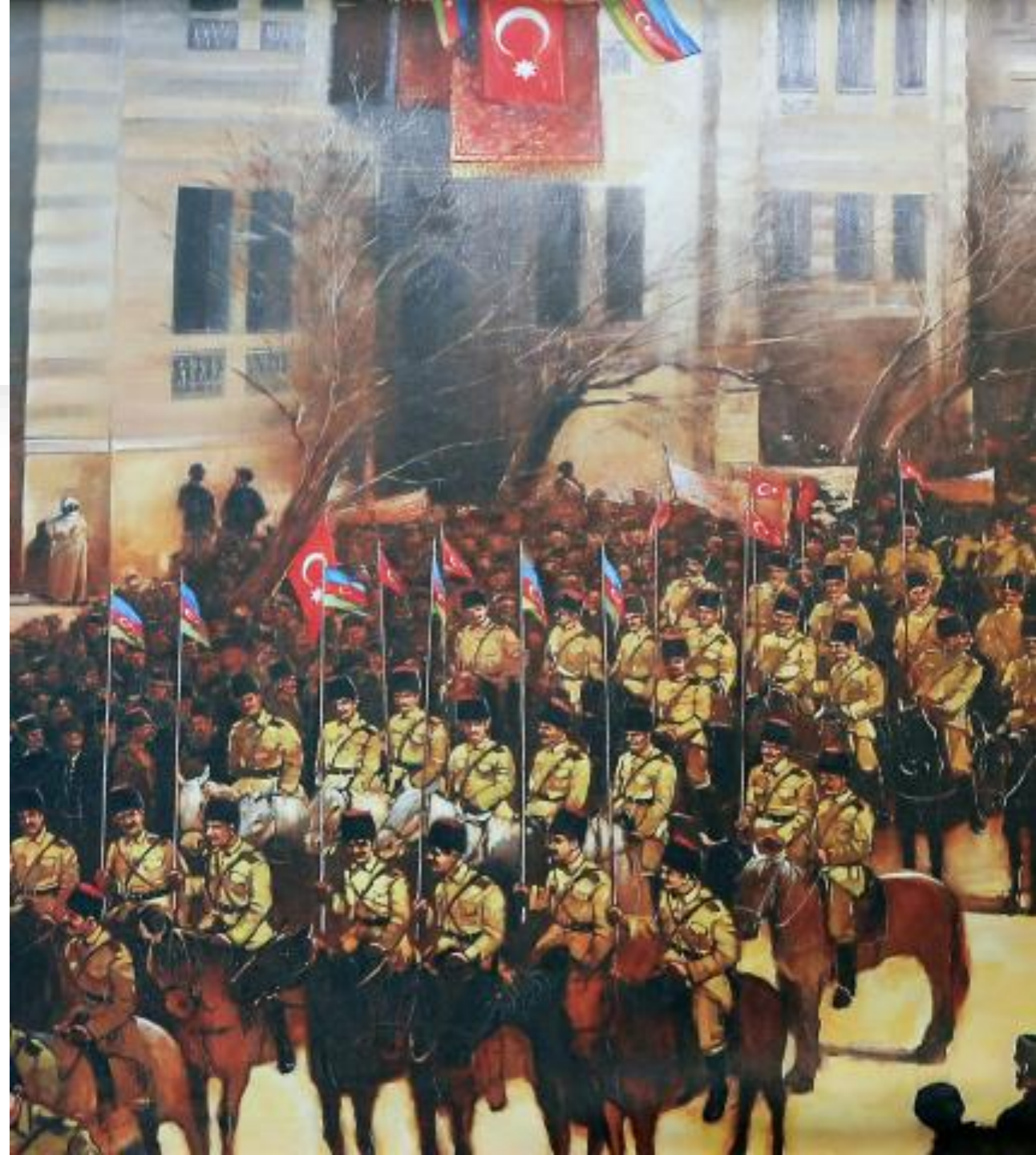

Bakü'nün Düşman İşgalinden Kurtuluşunun 107. Yıldönümü

15 Eylül'de Azerbaycan'ın başkenti Bakü'nün Osmanlı ordusuna bağlı Kafkas İslam Ordusu tarafından Ermeni ve Bolşevik çetelerinin işgalinden kurtarılmasının 107. yılı kutlandı.

Kafkas İslam Ordusu, Temmuz 1918'de Nuri Paşa komutasında Gence merkezli olarak teşkil edildi ve kısa sürede bölgedeki harekâta müdahil oldu. Ordunun bileşimi; Osmanlı 5. Kafkas ve 15. Tümenleri, ayrıca Azerbaycan'dan gönüllü ve düzenli birlikleri kapsamaktaydı. Kafkas İslam Ordusu ile Bakü çevresinde Ağustos–Eylül 1918 döneminde yoğun askerî çatışmalar yaşandı; 26 Ağustos'ta başlayan muharebeler sonucu 14–15 Eylül 1918'de şehirdeki direnişin çözülmesiyle sona erdi.

Operasyonun son safhası 14 Eylül gecesi yoğun bir taarruzla başladı; harekât sonrası savunmayı yöneten birlikler, İngiliz komutan Lionel Dunsterville'in emriyle limana çekilme ve şehirden tahliye kararı aldı. 15 Eylül'de Kafkas İslam Ordusu ve Azerbaycan birlikleri şehre girdi.

Türkiye İle Azerbaycan Arasında Mesleki Eğitimde İş Birliği Anlaşması İmzalandı

23 Eylül’de Türkiye ile Azerbaycan arasında mesleki ve teknik eğitimde iş birliği anlaşması imzalandı.

Azerbaycan’da temaslarda bulunan Türkiye Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, Hankendi şehrini ziyaret ederek Karabağ Üniversitesi’nde Azerbaycan Bilim ve Eğitim Bakanı Emin Amrullayev ile bir araya geldi.

Anlaşma kapsamında, iki ülke arasında mesleki ve teknik eğitimin güçlendirilmesine yönelik ortak projelerin yürütülmesi, öğretmen eğitimi ve müfredat geliştirme alanlarında bilgi ve tecrübe paylaşımı öngörülmektedir. Türkiye’nin mesleki eğitimdeki uygulama temelli modeli, Azerbaycan’daki eğitim kurumlarına uyarlanarak öğrencilere beceri odaklı, iş gücü piyasasına entegre bir öğrenme ortamı oluşturulması hedeflenmektedir.

Ayrıca protokol, Karabağ bölgesinde bir meslek okulunun inşası ve bu okulun donatımı konusunda iş birliği yapılmasını da içermektedir. Bu adım, bölgedeki eğitim altyapısının güçlendirilmesiyle birlikte ekonomik kalkınma ve istihdam olanaklarının artırılmasına katkı sağlayacaktır.

Protokol, iki ülke arasındaki tarihî, kültürel ve stratejik bağları eğitim diplomasisi yoluyla derinleştirmeyi amaçlamakta; Türkiye’nin “Maarif Modeli” deneyimini Azerbaycan’a aktararak ortak bir mesleki eğitim standardı geliştirme vizyonunu taşımaktadır.

Türk Devletleri Teşkilatı 12. Zirvesi Azerbaycan'ın Gebele Şehrinde Düzenlenecek

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Devlet Başkanları 12. Zirvesi, 7 Ekim'de Azerbaycan'ın Gebele şehrinde düzenlenecek.

TDT'den yapılan açıklamada, "Bölgesel Barış ve Güvenlik" temalı zirvede, TDT üyesi ülkeler ve gözlemci devletlerin liderleri ile üst düzey heyetlerin bir araya geleceği bildirildi.

Ayrıca, 7 Ekim'de yapılacak zirvede katılımcıların bölgesel ve küresel gelişmeleri ele alacağı, Türk dünyasında iş birliğini güçlendirmeye ve barış ile refahı artırmaya yönelik belgeler imzalayacağı belirtildi.

Kazakistan Cumhuriyeti

Eylül Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Trans Altay Diyalogu'na Destek

1 Eylül tarihinde, Şanghay İş Birliği Örgütü'nün (ŞİÖ) Çin'in Tiencin kentinde gerçekleştirilen 25. Devlet Başkanları Konseyi Toplantısı'nda Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev bir konuşma gerçekleştirdi.

Tokayev gerçekleştirdiği bu konuşmasında; Kazakistan, Rusya, Çin ve Moğolistan arasında kurulması planlanan "Trans Altay Diyalogu" girişimini değerlendirdi. Cumhurbaşkanı bu diyalogun Avrasya'nın toprak, nüfus ve ekonomik açıdan stratejik öneme sahip Altay bölgesinin potansiyelini etkin bir biçimde harekete geçirmeyi amaçladığını belirterek girişime destek verdiklerini ifade etti.

Jambıl Bölgesinde Yerli Mal İhracatı 2,5 Kat Artış Gösterdi

2 Eylül tarihinde yayınlanan habere göre Kazakistan'ın Jambıl bölgesinde yerli mal ihracatı, geçen yıla göre 2,5 kat artış göstermiştir. Kimya, gıda ve inşaat gibi sektörlerdeki bu fabrikalarda verimlilik artış göstermiş olup, devlet tarafından üreticilere destek de sağlanmaktadır.

Bölge genelinde 900 sanayi işletmesi faaliyet göstermektedir ve yılın ilk yarısında toplam 745 milyar tenge değerinde üretim gerçekleştirilmiştir. Üretimin en çok gerçekleştirildiği alanlar ise; kimya sanayi, inşaat sanayi ve gıda sanayidir.

Kazakistan'ın Yıllık Petrol Üretimi 100 Milyon Ton Olacak

5 Eylül tarihinde Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev; "Petrol ve Gaz Sektörü Çalışanları Günü" dolayısıyla Cumhurbaşkanlığı Sarayı Akorda'da sektör çalışanlarıyla bir araya geldi. Tokayev, petrol ve gaz sektörünün Kazakistan ekonomisindeki stratejik rolüne dikkat çekerek bu sektörde 200 binden fazla kişinin çalıştığını belirtti. Petrol üretiminin ise dört kat arttığını ve yakında 100 milyon tona ulaşacağını ifade etti.

Ayrıca yeni sahalara yatırım yapıldığını ve uluslararası ortaklıkların güçlendirildiğini belirten Tokayev, Çin ile 15 milyar dolar değerinde 70'ten fazla yatırım anlaşması imzalandığını bildirdi.

Kazakistan'da Yapay Zeka Bakanlığı Kurulacak

Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev, 8 Eylül'de parlamentonun yeni döneminin açılışı nedeniyle "Yapay Zeka Çağında Kazakistan" adlı bir konuşma gerçekleştirdi.

Bu konuşma kapsamında ülkede bir Yapay Zeka ve Dijital Kalkınma Bakanlığının kurulacağını bildirdi. Bunun yanında ise ülkeyi üç yıl içerisinde tam teşekküllü bir dijital devlet yapısına dönüştürmeyi amaçlayan stratejik hedefini kamuoyuyla paylaşmıştır.

TDT Gümrük Toplantısı Kazakistan'da Yapıldı

9 Eylül tarihinde Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 11. Gümrük İdaresi Başkanları Toplantısı, Ticaret Bakan Yardımcısı Sezai Uçarmak'ın katılımıyla, Kazakistan'ın Türkistan şehrinde gerçekleştirildi. Türk Dünyası 2040 Vizyonu kapsamında gümrük iş birliğinin önemine vurgu yapıldı.

Bu kapsamda, Basitleştirilmiş Gümrük Hattı, Tek Pencere Sistemi, Yetkilendirilmiş Yükümlü (AEO) ve TIR uygulamaları çerçevesinde yürütülen ortak çalışmaların önemi özellikle öne çıkarılmıştır. Toplantı sonucunda;

- “TDT Gümrük İdareleri Arasında Risk Yönetimi Alanında İş Birliği Mutabakat Zaptı”,
- “TDT Gümrük Laboratuvarı Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı” ve
- “TDT Üye Devletlerinin Gümrük İdaresi Başkanları tarafından TIR Karneleri Himayesinde Uluslararası Eşya Taşınmasına Dair Gümrük Sözleşmesi'nin (1975/Cenevre) 11 Sayılı Ek'inin Uygulanması Hakkında Ortak Açıklama” metinleri imzalanmıştır.

Ayrıca Kazakistan ile Türkiye arasında 'İkili Ticarete İstatistikî Veri Değişimi Alanında İş Birliğine İlişkin Protokol' imzalanmıştır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)

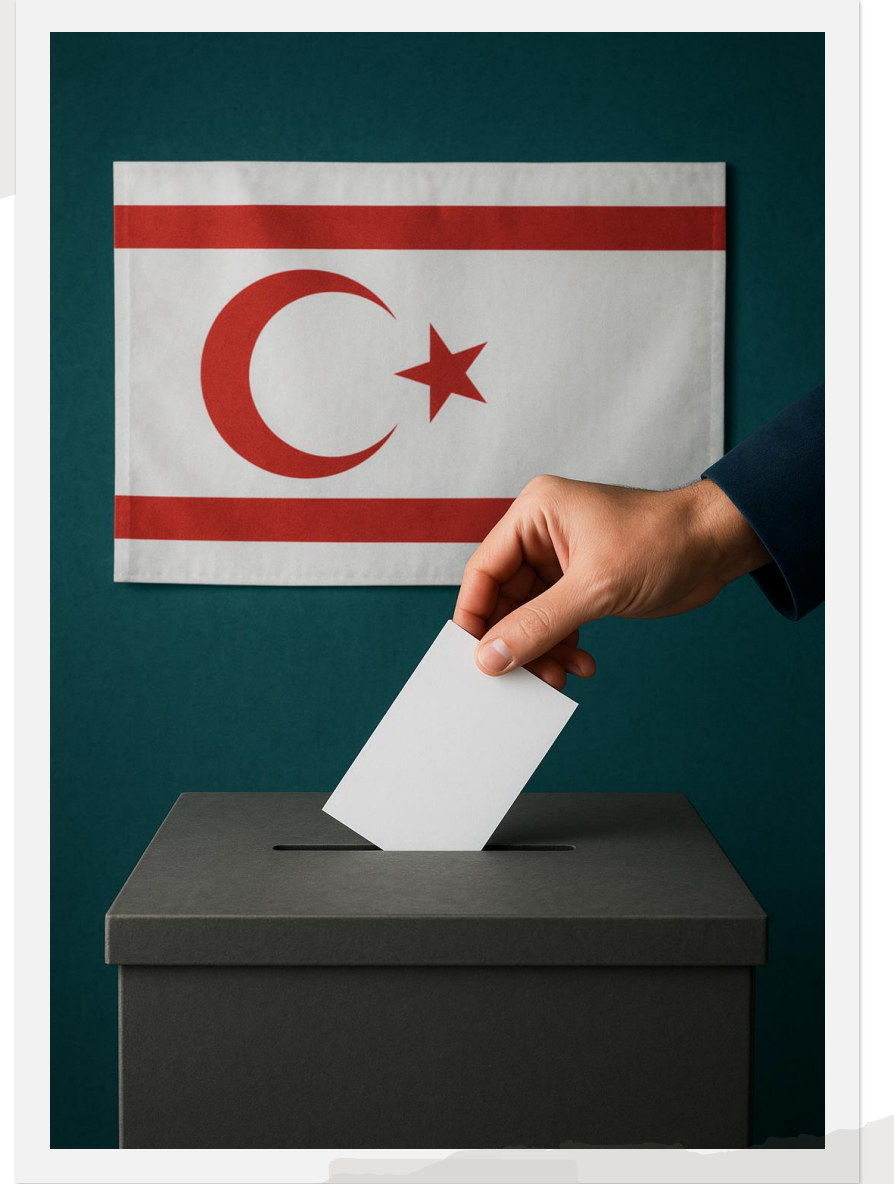
Eylül Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Cumhurbaşkanları Adayları Belli Oldu

13 Eylül'de KKTC'de 19 Ekim'de yapılacak Cumhurbaşkanlığı Seçimi için 8 aday belli oldu. Cumhurbaşkanı Ersin Tatar ve ana muhalefet lideri Tufan Erhürman'ın yanı sıra 6 kişi daha adaylığını koydu.

KKTC'de 5 yılda bir yapılan cumhurbaşkanlığı seçimi; doğrudan, evrensel oy kullanma yöntemi ve gizli oyla yapılmaktadır. Kazanmak için salt çoğunluğun (50+1) kazanılması gerekir. Eğer hiçbir aday kazanamazsa 1 hafta sonra en çok oy alan iki aday arasında tekrar seçim yapılır.

Aziz Sancar KKTC Kimliğini Aldı

23 Eylöl'de Birleşmiş Milletler (BM) 80. Genel Kurul toplantıları kapsamında ABD'de bulunan KKTC Dışışleri Bakanı Tahsin Ertuğruloğlu, Nobel Kimya Ödölü sahibi Prof. Dr. Aziz Sancar'la buluştu.

Ertuğruloğlu, 1 Ağustos'ta KKTC vatandaşlığına geçen Sancar'a KKTC kimlik kartı ile vatandaşlığa kabul belgesini takdim etti.

KKTC’de Disiplin Tüzüğü ve Başörtüsü Tartışmaları Devam Ediyor

- + • 28 Mart’ta ortaokul öğrencisi İ.Ş.’nin başörtüsü nedeniyle okula alınmaması kamuoyunda tepki çekti. Bunun üzerine KKTC Bakanlar Kurulu, 8 Nisan’da “Disiplin Tüzüğü”nü değiştirerek öğrencilerin eğitim hayatlarında başörtüsüne izin verdi. Ancak Kıbrıs Türk Orta Eğitim Öğretmenler Sendikası (KTOEÖS) kararı Anayasa Mahkemesine taşıdı ve bazı liselerde greve gitti. Sendika, laik eğitimin korunması gerektiğini savundu. 40’a yakın örgüt ile Fazıl Küçük ve Rauf Denktaş’ın çocukları da protestolara katıldı.

KTOEÖS’ün başvurusu sonrası KKTC Anayasa Mahkemesi 25 Eylül’de görülen oturumda, Bakanlar Kurulu kararını 3’e karşı 2 oyla Anayasa’ya aykırı bulup iptal etti. Kararın Meclis onayından geçmesi gerektiği belirtildi. Mahkeme açıklanırken bina önünde destekçi ve karşıt gruplar karşılıklı sloganlar attı.

TBMM’de Üç Devlet Bir Millet Toplantısı

Azerbaycan, KKTC ve Türkiye'deki milletvekilleri 26-27 Eylül’de Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde (TBMM) buluştu. “Üç Devlet Bir Millet” başlığında yapılan toplantıda üç devletin ilişkileri ve sorunları görüşüldü.

Toplantıda bulunan TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, Türk Devletleri Parlamenter Asamblesi’nin (TÜRKPA) ve parlamentolar arası dostluk gruplarının KKTC’nin sorunları ve uluslararası tanınmasına yönelik çalışmalar için önemine değindi. Filistin için isledikleri iki devletli çözümün aynısını Kıbrıs için de istediklerinin altını çizdi.

Cumhurbaşkanı BM Genel Sekreteri ile Görüştü

27 Eylül'de Tatar, BM Genel Kurulu dolayısıyla New York'a gitti. BM Genel Sekreteri Guterres ile bir toplantıya katıldı.

Tatar, görüşmelerin başarılı bir seyir izlediğini belirtti. Kıbrıs'ta federal modelin tükenmiş olduğunun da altını çizdi.

Egemen eşitlik, uluslararası statü ve iki devlet arası iş birliği kültürünün gelişmesi gerektiğinin vurguladı.

Kırgız Cumhuriyeti

Eylül Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Kırgızistan Devlet Başkanı Caparov'dan Tianjin'de Önemli Mesajlar ve ŞİÖ Başkanlığı Gündemi

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, 1 Eylül tarihinde Çin'in Tianjin şehrinde düzenlenen Şanghay İş birliği Örgütü (ŞİÖ) Devlet Başkanları Konseyi 25. Toplantısı'nda önemli bir konuşma yaptı. Cumhurbaşkanı, zirvede kabul edilen Tianjin Deklarasyonu gibi belgelerin, Örgüt'ün faaliyetlerini yoğunlaştırarak üye devletler arasındaki iş birliğini güçlendireceğine olan inancını dile getirdi. Caparov, ŞİÖ'nün uluslararası alanda BM'nin merkezi rolüyle uluslararası hukuka dayalı dünya düzenini savunan, çok taraflı bir birlik olduğunu vurguladı.

Bu bağlamda, Kırgızistan-Tacikistan Devlet Sınırı Anlaşması dahil olmak üzere imzalanan sınır anlaşmalarını, bölgede karşılıklı güveni güçlendiren ve "Şanghay Ruhu" ile sağlanan bölgesel istikrar mimarisini güçlendiren kritik adımlar olarak gösterdi.

Bakanlar Kurulu ve AKB'den Büyük Altyapı Projelerine Odak

Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Başkanı Adılbek Kasımaliev, 11 Eylül tarihinde Asya Kalkınma Bankası (AKB) Orta ve Batı Asya Dairesi Genel Müdürü Leah Gutierrez ile Bişkek'te bir görüşme gerçekleştirdi. Toplantıda, iki taraf arasındaki öncelikli iş birliği projeleri masaya yatırıldı. Bakanlar Kurulu Başkanı Kasımaliev, AKB'ye Kırgızistan'ın sosyo-ekonomik kalkınmasına yaptığı önemli katkılardan dolayı şükranlarını sunarak, bankanın ülkedeki projeleri destekleyen önde gelen uluslararası finans kuruluşlarından biri olduğunu vurguladı.

Kasımaliev, görüşmede Kırgızistan ekonomisinin son üç yılda ortalama yüzde 9 büyüdüğünü, bu yılın Ocak-Temmuz sonuçlarına göre ise büyüme oranının yüzde 11,5 olduğunu belirterek yüksek ekonomik büyüme hızına dikkat çekti.

Celal-Abad'ın Adı Resmen Manas Olarak Değişti

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, ülkenin önemli şehirlerinden Celal-Abad'ın adının Manas olarak değiştirilmesini öngören yasayı imzaladı. Cumhurbaşkanlığı tarafından 17 Eylül tarihinde imzalanan bu yasa, 10 Eylül tarihinde Cogorku Keneş (Parlamento) tarafından kabul edilmişti.

Yasa, resmi yayım tarihinden itibaren on gün sonra yürürlüğe girdi.

Cumhurbaşkanı Caparov, TDT Hükümet Başkanlarını Kabul Etti

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, 18 Eylül tarihinde Bişkek'te gerçekleştirilen Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) üye devletleri Hükümet Başkanları/Başkan Yardımcıları toplantısı kapsamında heyetleri kabul etti. Bu toplantı, TDT tarihinde Hükümet Başkanları/Başkan Yardımcıları düzeyinde düzenlenen ilk buluşma olması nedeniyle "tarihi bir olay" olarak nitelendirildi.

Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, Türk Devletleri Teşkilatı'nın başarılı gelişimine vurgu yaparak, Teşkilatın uluslararası otoritesini güçlendirmek için "somut sonuçlar verecek somut adımlar" atılması gerektiğini belirtti. Caparov, siyasi iradeyle desteklenen pratik tedbirlerin, birçok ekonomik, altyapısal ve insani sorunun hükümet başkanları düzeyinde başarıyla çözülmesine imkân tanıyacağına inandığını dile getirdi.

Kırgızistan Parlamentosu Tarihi Bir Karar Aldı: Cogorku Kendi Kendini Feshetti

Kırgızistan'ın yasama organı Cogorku Keneş (Yüksek Konsey), ülke tarihinde bir ilke imza atarak 25 Eylül tarihinde kendi kendini feshetme kararı aldı. Parlamenterler, "Kırgız Cumhuriyeti Cogorku Keneş'in 7. Döneminin Kendi Kendini Feshi Hakkında" başlıklı karar tasarısını onayladı.

Bu karar, Kırgızistan'ın yakın siyasi tarihinde, mevcut Parlamento döneminin yetkilerini milletvekillerinin bağımsız olarak sona erdirdiği ilk olay olma niteliği taşıyor. Parlamento'nun bu adımı, ülkenin siyasi gündeminde yeni bir dönemin başlangıcı olarak yorumlanıyor.

Macar Cumhuriyeti

Eylül Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Macar Azınlıklar Transkarpatya'da Savaşın Etkileriyle Mücadele Ediyor

1 Eylül tarihinde Macaristan hükümeti ve kültürel kuruluşlar, Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle Transkarpatya'daki Macar topluluğuna mali ve insani destek sağlamaktadır. KMKSZ (Transkarpatya Macar Kültür Derneği) Başkanı László Brenzovics, bölgenin cephe hattından uzak olmasına rağmen halkın büyük stres altında olduğunu ve nüfusun önemli bir kısmının göç etmek zorunda kaldığını belirtti.

Uzhhorod'daki KMKSZ grubu lideri Lívía Balogh ise zorunlu askerlik, ekonomik kriz ve ailelerin ayrılması gibi faktörlerin bölgeyi derinden etkilediğini ifade etti. Yetkililer, Transkarpatya'daki Macar topluluğunun yaşadığı bu zorlukların yalnızca bölgesel değil, tüm Avrupa'da barışın sağlanmasıyla hafifletilebileceğini söyledi.

Macaristan'da Bir Onur Yürüyüşü Daha Yasaklandı

Macaristan'ın Pécs şehrinde 4 Ekim'de düzenlenmesi planlanan Onur Yürüyüşü, 10 Eylül tarihinde yerel polis tarafından güvenlik gerekçesiyle yasaklanmıştır. Organizasyon komitesi, yasaklara rağmen yürüyüş için hazırlıklarını sürdürdü.

Bu karar, ülkede ifade özgürlüğü ve toplanma hakkı, bağlamında tartışmalara yol açmış ve LGBT+ topluluklarının karşılaştığı kısıtlamaları yeniden gündeme taşıdı.

Tisza Partisi, Anketlerde Önde

11 Eylül'de yayınlanan haberde 2025 Eylül anketlerine göre Tisza Partisi'nin Fidesz'e karşı %13 oranında bir farkla önde olduğunu göstermektedir. Medián anketine göre, kesinleşmiş seçmenler arasında Tisza %46, Fidesz ise %33 destek buldu .

Tisza'nın desteği %44–50 arasında değişirken, Fidesz %36–38 oranında destek bulmuştur.

Uzmanlar, mevcut verilerin 2026 seçimlerinde hükümet değişimi ihtimalinin yüksek olduğunu belirtirken, partilerin kampanya stratejilerinin bu tabloya göre hareket etme ihtimallerinin olduğunu belirtti.

Macaristan ve Vietnam Yetkilileri İş Birliği İçin Bir Araya Geldi

13 Eylül tarihinde Macaristan Vergi, Ticaret ve Tüketici Koruma Devlet Sekreteri Bence Garlaki ve heyeti , Vietnam Maliye Bakan Yardımcısı Cao Anh Tuan ve heyeti ile Budapeşte’de maliye ve vergi konularında görüşmek üzere bir araya geldi.

Yapılan görüşmede, vergi kaçakçılığı, dijitalleşme ve vergi idaresinin iyileştirilmesi gibi ekonomik ve mali iş birliği konuları ele alındı.

Macaristan Anti-fa'yı Terör Örgütü İlan Etti

26 Eylül tarihinde Başbakan Viktor Orbán'ın açıklamasına göre Macaristan hükümeti Anti-fa'yı (Anti faşist hareketi) resmî olarak terör örgütü statüsüne almayı kararlaştırdı

Orban, Anti-fa'nın ülkede terör faaliyetlerinde bulunan örgütler listesine eklenmesi ve bu statüye giren gruplara karşı ağır hukuki yaptırımların olacağını belirtmiştir. Hükümet yetkilileri, bu adımın iç güvenliği güçlendirme ve şiddet eylemlerinin önlenmesi amacı taşıdığını belirtti.

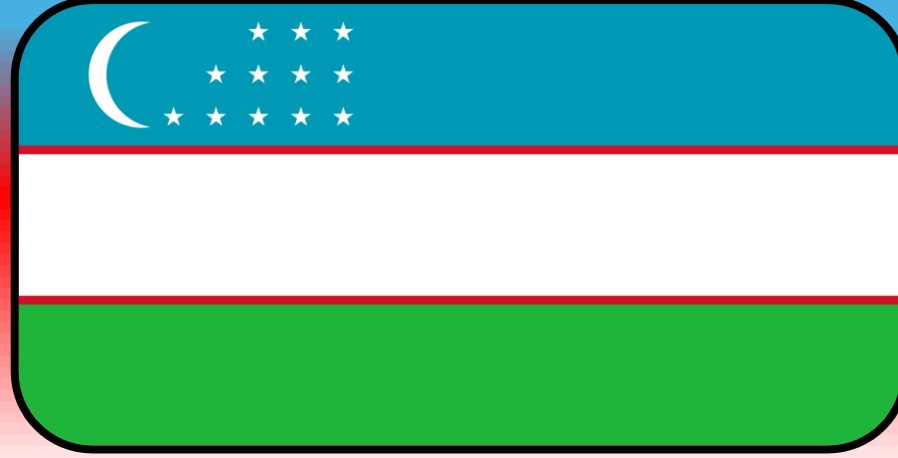

Trump: Macaristan, Rus Petrolüne Olan Bağımlılığından Dolayı Eleştirilmemeli

26 Eylül tarihinde ABD Başkanı Donald Trump, düzenlediği basın toplantısında Macaristan'ın enerji politikaları hakkında konuştu.

Trump, Macaristan'ın Rusya'ya olan enerji bağımlılığının eleştirilmemesi gerektiğini belirtti. Deniz limanı olmayan Macaristan'ın alternatif enerji tedarik güzergahlarını kullanmasının sınırlandığını ve “tek boru hattına bağlı” kalmak durumunda olduklarını sözlerine ekledi.

Özbekistan Cumhuriyeti

Eylül Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Mirziyoyev, ŞİÖ Zirvesinde Ekonomik ve ‘Yeşil’ Girişimler Önerdi

1 Eylül tarihinde Çin'in Tianjin şehrinde düzenlenen Şanghay İşbirliği Örgütü (ŞİÖ) Zirvesinde Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev, bölgesel iş birliği ve stratejik alanlara ilişkin bir öneri sundu. Öneriye göre; mevcut küresel ekonomik eğilimleri dikkate alarak ticari ve ekonomik ortaklıkların genişletilmesi, güvenilir üretim- lojistik zincirlerinin oluşturulması ve yabancı yatırımın milli ekonomiye kazandırılması önem arz etmektedir.

Ayrıca Mirziyoyev, yeşil enerjinin hızla geliştirilmesi için ŞİÖ Enerji Konsorsiyomu, start-up ve yenilikçi projeleri desteklemek amacıyla girişim şirketleri ve fonları ağı, iş diyalogunu ve yatırımları teşvik etmek için özel elektronik portal kurulmasını önerdi.

Mirziyoyev, İslam İşbirliği Teşkilatı ve Arap Birliğine Çatışmaların Barışçıl Çözümü Çağrısında Bulundu

9 Eylül'de İsrail'in Katarın başkenti Doha'da gerçekleştirdiği saldırının ardından İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) ve Arap Birliği olağan üstü Zirvesi 15 Eylülde Doha'da başladı. Zirvede Özbekistan Dışişleri Bakanı Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev'in her iki teşkilat üyelerine hitabını okudu. Mirziyoyev, Ortadoğu'da barış ve güvenliği tehdit eden askeri eylemleri sert bir dille kınayarak tüm çatışmaların barışçıl yollarla çözümü çağrısında bulundu. Çağrıda ayrıca, Özbekistan'ın mağdurlara insani yardım sağlamaya hazır olduğunu ve Filistin halkının Birleşmiş Milletler (BM) kararları uyarınca bağımsız bir devlet kurma konusundaki meşru hakkına saygı gösterilmesi gerektiğini vurguladı.

Mirziyoyev, Özbekistan'ı Bölgesel Bir Eğitim Merkezi Haline Getirmeyi Hedefledi

15 Eylül tarihinde Şevket Mirziyoyev, Öğretmenler ve Mentorlar Günü'nde sektör temsilcileriyle görüştü. Mirziyoyev, görüşme sırasında yükseköğretim sisteminde devam eden reformların temel amacının Özbekistan'ı tüm bölgede bir eğitim ve bilim merkezi haline getirmek olduğunu vurguladı. Bu kapsamda, dünyanın en iyi 500 üniversitesiyle birçok alanda iş birliği kurularak bilgi teknolojileri, yapay zeka, tarım teknolojileri, tıp ve yeşil enerji alanlarında ortak eğitim programları düzenlenmesine karar verildi.

Özbekistan Senatosu Başkanı BM Genel Sekreteri'nin Özel Temsilcisiyle Görüştü

16 Eylül'de, Özbekistan Oliy Maclisi Senatosu Başkanı Tanzila Narbayeva, BM Genel Sekreteri'nin Özel Temsilcisi ve BM Orta Asya Önleyici Diplomasi Bölgesel Merkezi Başkanı Kakha İmnadze ile bir araya geldi.

Görüşmede, Özbekistan ile BM kurumları arasındaki iş birliğinin yanı sıra bölgede barış, güvenlik ve sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasına yönelik ortak çabalar değerlendirildi.

Toplantıda sınır ötesi kaynakların rasyonel kullanımı, kadınlar ve gençlerin barış süreçlerine aktif katılımı vurgulandı. Bunların yanı sıra toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması, BM Kadın Birimi ofisinin açılarak kadın haklarının güçlendirilmesi ve gençlerin kapasitesinin artırılmasına yönelik projeler ele alındı.

Ayrıca, 2025 yılı Ekim ayında Fergana'da düzenlenmesi planlanan ilk Fergana Barış Forumu'na yönelik hazırlıklar ve Özbekistan'ın başkanlığında düzenlenecek olan Orta Asya Devlet Başkanları 7. İstişare Toplantısı çerçevesindeki öncelikli alanlar görüşüldü.

“İshonch Fonu” Özbekistan’ın Uzak Bölgelerindeki Okulların Altyapısını İyileştirmek için 20 Milyon ABD Doları Ayırarak

İshonch (Vakıf) Fonu, 18 Eylül’de 20 milyon dolar tutarında yeni bir projeyi duyurdu.

Proje, Özbekistan’ın uzak bölgelerinde bulunan 45 okulun altyapısı ve modernizasyonu amacıyla 31.000’den fazla çocuğa daha güvenli ve konforlu öğrenme ortamı sağlayacak. Projenin finansmanı, yolsuzlukla ilgili ceza davalarında Özbekistan’a iade edilecek varlıklardan sağlanıyor.

Fon, Birleşmiş Milletler ve Küresel Varlık Kurtarma Fonu (GFAR) ilkeleri temelinde faaliyet göstermektedir.

Özbekistan 2026'da Dünya Ticaret Örgütüne (DTÖ) Üye Olabilir

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev, 22 Eylül'de New York'ta Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Genel Direktörü Ngozi Okonjo-Iweala ile bir araya geldi. Görüşmede, Özbekistan'ın 2026 yılında örgüte katılımının sağlanmasının önemli olduğu vurgulandı. Okonjo-Iweala, "Mart ayına kadar tüm çalışmaların tamamlanmasını ve Özbekistan'ın DTÖ'ye katılımını resmen ilan etme fırsatına sahip olmayı umuyoruz. Bu yönde çok kararlı bir şekilde ilerliyoruz" ifadelerini kullandı.

Özbekistan Cumhurbaşkanı, Uluslararası Para Fonu (IMF) İle Ortaklığın Daha Da Genişletilmesinin Önemine Dikkat Çekti

22 Eylül tarihinde New York'ta Özbekistan cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev Uluslararası Para Fonu (IMF) Genel Müdürü Kristalina Georgieva ile bir araya geldi. Görüşmede, IMF ile iş birliğinin genişletilmesine ilişkin güncel konular ele alındı. IMF Genel Müdürü, Özbekistan'da hayata geçirilen reformları büyük bir memnuniyetle karşıladığını söyledi.

Mirziyoyev, Fon ile makroekonomik politika, bütçe ve vergi idaresinin iyileştirilmesi alanlarında etkili bir iş birliği yürütüldüğünü vurguladı.

Toplantıda, IMF'den para ve maliye politikasının geliştirilmesi ve Özbekistan'ın ekonomik kurumlarında çalışanlara yönelik eğitim programlarının genişletilmesi ve daha fazla uzman desteği sağlanması konularında mutabakata varıldı.

Şevket Mirziyoyev- Donald Trump Stratejik Ortaklık Görüşmesi

23 Eylül'de, Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev ile Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Başkanı Donald Trump arasında, BM Genel Kurul'unun 80. oturumu kapsamında bir görüşme gerçekleştirildi. Liderler, Özbekistan-ABD stratejik ortaklığının daha da genişletilmesi için öncelikli konuları ele aldı.

Bölgesel ve küresel öneme sahip acil konular hakkında görüş alışverişinde bulunuldu. ABD Başkanı, Özbekistan liderinin 50'den fazla büyük ABD şirketleri ve bankalarıyla gerçekleştirdiği toplantı ve müzakerelerin verimli sonuçlarını büyük bir memnuniyetle karşıladığını söyledi. Görüşmelerin sonunda Şevket Mirziyoyev, Donald Trump'ı Özbekistan'a davet etti.

Mirziyoyev ayrıca, BM Genel Kurulu çerçevesinde birçok ülkenin devlet ve hükûmet başkanlarıyla da ikili görüşmeler gerçekleştirdi. Bu görüşmelerde, karşılıklı iş birliğinin geliştirilmesi ve küresel gündemdeki temel meseleler hakkında fikir alışverişinde bulunuldu.

Orta Asya Devletleri III. Parlamentolararası Forumu

23 Eylül tarihinde Bişkek'te "Orta Asya Ülkeleri Parlamentolararası 3. Forumu" düzenlendi. Foruma Özbekistan Ali Meclis Senatosu Başkanı Tanzila Narbayeva liderliğindeki bir heyet katıldı.

Forum, parlamentolararası işbirliğini güçlendirerek, Orta Asya ülkeleri arasında sürdürülebilir ekonomik büyümeyi sağlama, dijital alanın geliştirilmesi ve göç süreçlerinin düzenlenmesi gibi konuları amaçlamaktadır.

Türkmenistan Cumhuriyeti

Eylül Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Türkmenistan'dan Afganistan'daki Depremzedelere Yardım Eli

5 Eylül tarihindeki habere göre Türkmenistan, 31 Ağustos 2025'te Afganistan'da yaşanan depremden etkilenen halka insani yardım gönderdi. Aşkabat Uluslararası Havalimanı'ndan yola çıkan uçakla, özellikle afetin mağduru olan çocuklara yönelik tekstil ürünleri, gıda maddeleri, giysi ve diğer temel ihtiyaç malzemeleri ulaştırıldı.

Cumhurbaşkanı Serdar Berdimuhamedov'un talimatıyla gerçekleştirilen yardım, Kurbanı Kulu Berdimuhamedov'un adını taşıyan Vesayet Altındaki Çocuklara Yardım Vakfı tarafından sağlandı. Yardım faaliyeti, Türkmen halkının kadim merhamet ve dayanışma geleneğinin bir göstergesi olarak değerlendirildi.

Teslim töreninde Afgan halkı, desteklerinden dolayı Türkmenistan yönetimine teşekkür etti. Tarafsızlık ilkesi doğrultusunda hareket eden Türkmenistan, insani diplomasi ve uluslararası iş birliğine verdiği önemle bölgesel barış ve dayanışmaya katkı sunmayı sürdürüyor.

Türkmenistan ve Avusturya, Bölgesel İş Birliğini Güçlendirme Konusunda Görüştü

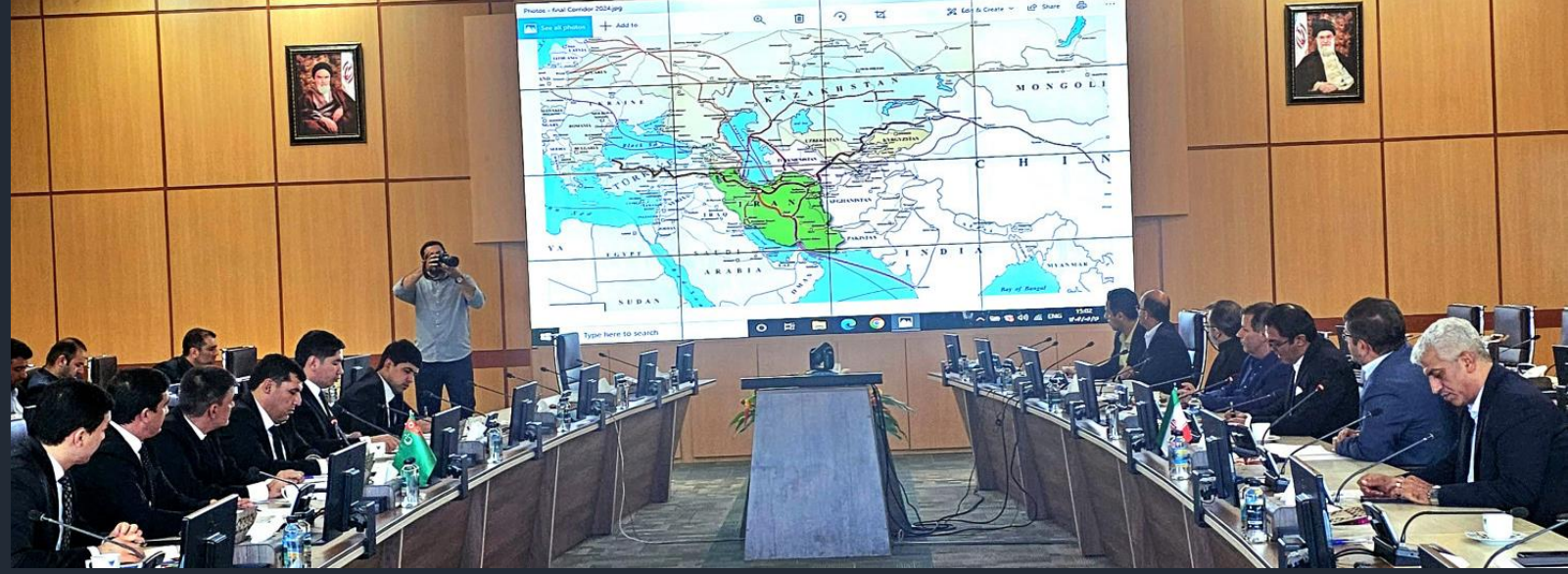

Türkmenistan'ın Avusturya Büyükelçisi H. Amannazarov, Avusturya Avrupa ve Uluslararası İlişkiler Bakanı Beate Meisl-Reisinger ve Orta Asya ülkelerinin büyükelçileriyle düzenlenen toplantıya katıldı.

4 Eylül'de gerçekleştirilen toplantıda enerji, çevresel sürdürülebilirlik ve ekonomik kalkınma gibi ortak alanlarda iş birliğinin güçlendirilmesi konuları ele alındı.

Türkmenistan Büyükelçisi Amannazarov, ülkesinin olumlu tarafsızlık politikası doğrultusunda Avusturya ve Avrupa topluluğuyla ortaklık ilişkilerini güçlendirme kararlılığını vurguladı.

Türkmenistan ve İran, Demir Yolu İş Birliğini Güçlendiriyor

Türkmenistan Dışişleri Bakanlığı'nın açıklamasına göre, 8 Eylül tarihinde, Türkmenistan Demir Yolu Ulaştırma Bakanı Mammet Akmammedov, İran Yol ve Kentleşme Bakanı Farzaneh Sadegh ile Demir Yolları Dairesi Başkanı Cabbar Ali Zakeri ile bir araya geldi. Görüşmelerde, iki ülke arasında demir yolu bağlantılarının verimliliğini artırmaya yönelik adımlar ele alındı.

Toplantılarda, Çin-Kazakistan-Türkmenistan-İran demir yolu hattı ve Özbekistan, Türkmenistan, İran ve Umman'ı kapsayan Aşkabat Anlaşması ile uluslararası koridorunun etkinleştirilmesi konularına özel önem verildi.

Taraflar ayrıca Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) üyesi ülkeler arasında demir yolu sistemleri üzerinden iş birliğinin genişletilmesi ve Ermenistan-İran-Türkmenistan-Kazakistan transit koridorunun daha etkin kullanılması yönünde anlaşmaya vardılar.

Türkmenistan, Enerji Konulu "Orta Asya + Japonya" Bakanlar Diyaloğu'na Katıldı

16 Eylül'de Japonya Ekonomi, Ticaret ve Sanayi Bakanı'nın başkanlığında, Orta Asya ülkelerinin yakıt ve enerji sektöründeki ilgili bakanlık başkanlarının katılımıyla video konferans yoluyla ve yüz yüze bir görüşme gerçekleştirildi.

Katılımcılar toplantıda, enerji alanında iş birliğinin güçlendirilmesi, akaryakıt ve enerji sektöründe karbon nötrlüğüne ulaşılması, sürdürülebilir ekonomik kalkınma ve yeni teknolojilerin uygulanmasıyla ilgili konuları ele aldılar.

Toplantının sonunda, bölgede karbon nötrlüğüne ulaşmak için yenilenebilir enerji projelerinin geliştirilmesi ve desteklenmesi, ayrıca bölge ülkeleri ile Japonya arasında bu alanda iş birliğinin güçlendirilmesi konusunda mutabık kalındı.

Türkmenistan Yatırım Forumu'nda Önemli Anlaşmalar İmzalandı

Türkmenistan'ın turizm beldesi olan Avaza'da 18 Eylül'de gerçekleştirilen forum kapsamında çeşitli alanlarda ikili belge imzalandı.

Sağlık ve sürdürülebilir kalkınma kapsamında “Pandemi Önleme Hedef Fonu” anlaşması; Sanayide İnovasyon kapsamında Türkmenistan Sanayi ve İnşaat Üretimi Bakanlığı, önde gelen uluslararası şirketlerden Primetals Technologies Austria GmbH ile bir mutabakat zaptı imzaladı. Londra ile Ticari Bağlantılar ile ilişkili olarak Türkmenistan Ticaret ve Sanayi Odası ile İngiltere'nin en hızlı büyüyenlerinden biri olan Batı Londra Ticaret Odası (WLCC) arasında bir Mutabakat Zaptı imzalandı. Serbest ekonomik bölgelerin gelişim konusunda Dünya Serbest Bölgeler Örgütü (World FZO) ile bir Mutabakat Zaptı imzaladı.

Bu belgelerin Awaza'daki Yatırım Forumu'nda imzalanması, Türkmenistan'ın dış ekonomik politikasının çok yönlülüğünü ve pragmatizmini vurgulamaktadır. Küresel sağlıktan ağır sanayiye, ticaretten ekonomik bölgelerin gelişimine kadar imzalanan anlaşmaların çeşitliliği, ülkenin kalkınması için kilit alanlarda ortaklıklarını başarıyla genişlettiğini göstermektedir.

ADB, Türkmenistan'daki Sağlık Sektöründe İlk Projeyi Onayladı

26 Eylül'de Asya Kalkınma Bankası (ADB), Türkmenistan'da hemşirelik ve ebelik hizmetlerinin kalitesini artırmak ve kapsamını genişletmek amacıyla 75 milyon\$ kredi ve 2 milyon\$ hibe sağlamayı onayladı. Hibe, Japonya'nın Asya-Pasifik bölgesinde refah ve sürdürülebilirliği destekleme fonundan (JFPR) karşılanacak. Bu, bankanın ülkedeki sağlık sektöründeki ilk projesi olup, hemşirelik mesleğini güçlendirmeye ve kaliteli sağlık hizmetlerine erişimi iyileştirmeye yöneliktir.

Proje kapsamında Aşkabat'ta, iklim koşulları dikkate alınarak tasarlanmış ve modern ekipmanla donatılmış yeni bir hemşirelik okulu binası inşa edilecek. Altyapıya interaktif ve klinik eğitim için simülasyon laboratuvarları, anneler için güvenli bir koğuş, yatakhane ve sağlıklı beslenmeyi teşvik etmek için yenilebilir bitkilerden oluşan bir bahçe dahil edilecek. Ayrıca yeni eğitim ve tıbbi ekipman da temin edilecek.

Projenin toplam maliyeti 98 milyon \$ olup, bunun 23 milyon \$'ı Türkmenistan hükümeti tarafından karşılanacak. ADB, Türkmenistan'ın sürdürülebilir ve rekabetçi bir ekonomi oluşturma çabalarını destekleyen kilit ortak olmaya devam etmektedir.

Türkmenistan BDT Başbakanlar Toplantısına Katıldı

Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) Hükümet Başkanları Konseyi'nin olağan toplantısı, 29 Eylül'de Minsk'te gerçekleştirildi.

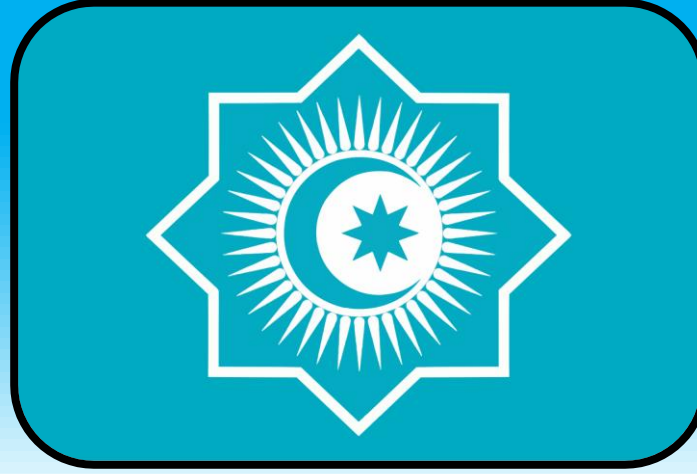
Azerbaycan, Belarus, Kazakistan, Kırgızistan, Rusya, Tacikistan, Özbekistan, Türkmenistan ve Ermenistan'dan katılımcıların yer aldığı toplantıda 15 konu ele alındı.

Dar formatta, hükümet başkanları BDT'deki ekonomik etkileşimin güncel konuları hakkında görüş alışverişinde bulundu. Ayrıca, BDT'nin 2026-2035 yılları Bilimsel ve Teknolojik Gelişme Stratejisi onaylandı.

Geniş kapsamlı oturumda ise Konsey üyeleri, BDT üye devletlerinin 2035 yılına kadar ormancılık ve orman endüstrisi alanındaki iş birliğinin Ana Yönelimlerini inceledi. Bu konuda, Belarus Cumhuriyeti Orman Bakanı Aleksandr Kulik bir rapor sundu.

Bu stratejilerin geliştirilmesinin temelinde, BDT üye devletlerinin taşımacılık kompleksinin daha fazla dijitalleştirilmesi, lojistik süreçlerinin optimize edilmesi, maliyetlerin azaltılması, taşımacılığın hızının ve şeffaflığının artırılması, aynı zamanda çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması konularındaki ortak çıkarı yer aldı.

Türk Devletleri Teşkilatı

Eylül Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

TDT: Eylül Ayı Toplantıları

-4 Eylül tarihinde Ömüraliyev Türk Yeşil Finans Konseyi'nin 1. Toplantısı'nda açılış konuşmasını yaptı. Konuşmasında, toplantıyı bölgesel finansın sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle bütünleştirilmesi yönünde kayda değer bir ilerleme olarak değerlendirdi.

-TDT Müslüman Dini Kurul Başkanları Konseyinin 6. Toplantısı, 11 Eylül tarihinde Kırgızistan'ın Bişkek şehrinde gerçekleştirildi. Ömüraliyev konuşmasında, ortak değerlerin korunması, iklim değişikliği, İslamofobi ve radikalizmle mücadele edilmesinin önemine dikkat çekti.

-Ömüraliyev, 18 Eylül tarihinde Kırgız Cumhuriyeti'nin ev sahipliğinde Bişkek'te düzenlenen TDT Üye Devletleri Hükümet Başkanları düzeyinde ilk toplantıya katıldı.Ömüraliyev hitabında, toplantının Türk Dünyasında dayanışma ve beraberliği güçlendirmedeki önemini altını çizdi.

TDT: Eylül Ayı Toplantıları

-TDT Başsavcılar Konseyi'nin 4. Toplantısı, “Savcılık Makamlarının Faaliyetlerinde Modern Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Uygulanması ve Dijital Adli Bilişimin Geliştirilmesi” temasıyla 25 Eylül tarihinde Taşkent'te gerçekleştirildi. Ömüraliyev, dijital teknolojilerin ve genişleyen siber alanın ekonomik büyüme ve sosyal kalkınma için önemli fırsatlar sunduğunu, ancak aynı zamanda sınır ötesi suç ağlarının da ciddi riskler yarattığını ifade etti.

-TDT Ulaştırma Bakanları 8. Toplantısı 30 Eylül de Almatı'da gerçekleştirildi. Ömüraliyev konuşmasında devlet başkanlarının, uluslararası ortaklarla daha yakın iş birliği ve etkin transit usullerinin benimsenmesi yoluyla Orta Koridoru güçlendirme talimatlarına dikkat çekti.

TDT Cleantech Days 2025 'in Açılış Töreninde Katıldı

Ömüraliyev, 1 Eylül tarihinde İstanbul'da Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Örgütü (UNIDO) ve Türkiye Bilim ve Teknoloji Kurumu (TÜBİTAK) iş birliğiyle düzenlenen Cleantech Days 2025 Açılış Töreni kapsamında “Bölgesel İşbirliği Yoluyla Yeşil İnovasyonu Güçlendirmek: Türk Devletleri Teşkilatı’nın Rolü” başlıklı üst düzey panel oturumunda konuşma gerçekleştirdi.

Ömüraliyev konuşmasında, 2024 Kasım ayında imzalanan TDT–UNIDO Ortak Bildirgesi’ni temiz enerji, döngüsel ekonomi, KOBİ desteği ve dijital dönüşüm alanlarında iş birliğinin bir dönüm noktası olduğunu vurguladı. Bu oturumun sözlerden eyleme geçerek bölgesel iş birliğinin temiz teknoloji inovasyonunu ve sürdürülebilir endüstriyel kalkınmayı nasıl hızlandırabileceğini gösteren somut bir adım olduğuna dikkat çekti.

Cleantech Days 2025, Türk bölgesinde ilk kez düzenlenen UNIDO'nun Küresel Temiz Teknoloji İnovasyon Programı'nın (GCIP) yıllık küresel uluslararası forumu ortaklıkları güçlendirmek, inovasyonu teşvik etmek ve temiz teknolojilerin yaygınlaştırılması için yollar aramak üzere bir platform sunmaktadır.

TDT Genel Sekreter Yardımcısı, ‘‘KazHackStan’’ Siber Güvenlik Konferansında Konuşma Yaptı

TDT Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Mirvokhid Azimov, 17 Eylül tarihinde Almatı’da düzenlenen KazHackStan Siber Güvenlik Konferansı’nın açılış konuşması yaptı.

Azimov konuşmasında, TDT  ye devletlerinin artan dijital tehditler karşısında uluslararası iş birliğini g clendirme hususundaki kararlılığını ortaya koydu. Bu konferansın bilgi paylaşımı, kapasite geliştirme ve inovasyonu teşvik açısından önemli bir platform işlevi gördüğünü belirterek bu platformun Türk Dünyası genelinde uzmanlar ve politika yapıcılar arasındaki iş birliğini daha da ileriye taşıyacağını ifade etti.

TDT: İkili Görüşmeler

-Ömüraliyev, 5 Eylül tarihinde Kazakistan Cumhuriyeti Ekoloji ve Doğal Kaynaklar Bakanı Yerlan Nyssanbayev ile bir araya geldi. TDT üye devletleri arasında çevre koruma, iklim direnci ve sürdürülebilir kaynak yönetimi alanlarında iş birliğinin güçlendirilmesi yollarını ele aldı.

-5 Eylül tarihinde Ömüraliyev, Kazakistan Cumhuriyeti Eğitim Bakanı Gani Beisembayev ile bir araya geldi. Toplantıda taraflar, Türk Dünyasında okul çocuklarının eğitiminde iş birliğinin güçlendirilmesi konusunu gündeme getirdiler. Ayrıca görüşmede, gençlerin katılımını teşvik etmeyi amaçlayan TDT'nin devam eden projeleri de incelendi.

-15 Eylül de Ömüraliyev, “Türk Dünyasının Turizm Başkenti” ilan edilen Celal-Abad’da (Yeni adıyla Manas) düzenlenen Uluslararası Turizm Forumu çerçevesinde, Kırgızistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı’nın Celal-Abad Bölgesi’ndeki Yetkili Temsilcisi Tilek Tekebaev ve Celal-Abad Belediye Başkanı Ernisbek Ormokov ile bir araya geldi. Ömüraliyev, turizmin TDT'nin iş birliği gündemindeki rolünün altını çizerek, Türk İpek Yolu platformu, Türk Kayak Merkezleri Birliği ve Türk Dünyası Turizm Başkenti girişimi gibi öncü projelere değinerek forumu başlattı.

TDT Genel Sekreterine Uluslararası İş Birliğini Güçlendirme Madalyası Takdim Edildi

Ömüraliyev, 19 Eylül tarihinde Kırgız Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Jeenbek Kulubaev ile Bişkek'te bir araya geldi. Görüşmede taraflar, Bişkek'te düzenlenen TDT Üye Devletleri Hükümet Başkanları Birinci Toplantısı'nın sonuçlarını ele aldı. Ömüraliyev'e, uluslararası ilişkilerin geliştirilmesine yönelik yaptığı önemli katkılardan dolayı, Kulubaev tarafından "Uluslararası İşbirliğini Güçlendirme Madalyası" ile takdir edildi.

Sakarya Üniversitesi

Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi

Ülke Araştırmacıları

**Emir
Yılmaz**

**Aslı Nur
Halil**

**Erdem
Yılmaz**

**Muhammed
Çağrı
Turhan**

**Emir
Karakoç**

**Gizem Özen
&
Nurmuhammed
Rustemov**

**Merve
Albayrak
&
Merve
Boyun**

**Zişan
Demirkan**

Yararlanılan Kaynaklar:

- 525.az
- avim.ogr.tr
- edition.cnn.com
- hungarytoday.hu
- miniszterelnok.hu
- tr.euronews.com
- trthaber.com
- turkkon.org
- <https://24.kg/kyrgyzcha/>
- <https://24.kz/kz/zha-aly-tar>
- <https://egemen.kz/>
- <https://kg.akipress.org/>
- <https://haberkibris.com/>
- <https://en.apa.az/>
- <https://kaktus.kg/>
- <https://m.akipress.org/kg/>
- <https://www.azattyk.org/>
- <https://turkmenportal.com>
- <https://tr.wikipedia.org/>
- <https://www.aa.com.tr/tr>
- <https://www.azattyk.org/news>
- <https://www.bbc.com/kyrgyz>
- <https://www.election.gov.kz/>
- <https://www.kibrispostasi.com/>
- <https://www.kibrisgazetesi.com/>
- <https://www.trtavaz.com.tr/canli-izle>
- <https://qha.com.tr/>
- <https://xabardor.uz/uz/>
- <https://tmrl.gov.tm/tk/news>
- <https://www.sondakika.com>
- <https://azon.global/>

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.

Yararlanılan Kaynaklar:

- <https://www.kazakistan.kz>
- <https://www.uzdaily.uz/ru>
- <https://www.yeniduzen.com>
- <https://www.ombudsman.gov.tr/>
- <https://www.kktcb.org/tr>
- <https://www.sozcu.com.tr/>
- <https://www.mfa.gov.tr/>
- <https://www.mynet.com/>
- <https://www.trthaber.com/>
- <https://www.atavatan-turkmenistan.az>
- <https://tdh.gov.tm/tk>
- <https://www.azathabar.com/z/2246>
- <https://www.trt.net.tr/turkmen/dunya>
- <https://www.voaturkce.com/>
- <https://qazinform.com/>
- <https://www.turkmenhabar.com/>
- <https://jeyhun.news/>
- <https://www.mfa.gov.tm/tk/news>
- <https://caa.gov.tm/>
- <https://turkmenistan.gov.tm/tk>
- <https://www.sondakika.com/>
- <https://www.turkmenturkbank.com>
- <https://orient.tm/tm>
- <https://business.com.tm/tr/>
- <https://www.ntv.com.tr/>
- <https://www.washingtonpost.com/>
- <https://turkmentv.gov.tm/>
- <https://business.com.tm/>
- <https://metbugat.gov.tm/>
- <https://www.milatgazetesi.com/>

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.